

BEWUST OPPOTTEN IS DE BASIS VAN EEN GOEDE TEELT

'RHP ONTWIKKELT REFERENTIEWAARDE VOOR POTGRONDMENGSELS'

De manier van oppotten beïnvloedt de eigenschappen van potgrond en substraat. Met name de structuur van de grond. Goed toegepaste potgrond draagt bij tot een succesvolle teelt. Daarom heeft RHP* een referentiewaarde (handvat) ontwikkeld waarmee de potgrond beter af te stemmen is op de oppotsituatie. Bent u geïnteresseerd in de manier van meten, dan kunt u deze aanvragen via e-mail: info@rhp.nl met de vermelding: 'RHP Oppotreferentie/Sierteelt&Groenvoorziening'.

.....
Hans Verhagen (hoofd onderzoek RHP) en Trudy Sonneveld (communicatie-adviseur RHP) – foto's AVBS en RHP

Omdat de substraatbranche behoefte had aan een methode waarmee het volume eenduidig en reproduceerbaar kon worden vastgesteld werd zo'n 10 jaar geleden een Europese genormaliseerde methode (EN-12580) geïntroduceerd. Bij deze methode wordt het volume en het gewicht van een kleine hoeveelheid potgrond (circa 20 L) onder gestandaardiseerde omstandigheden bepaald. Op basis hiervan kan het gewicht van een grote hoeveelheid – bijvoorbeeld een vrachtwagen – potgrond berekend worden.

Grip op grond

De gebruikswaarde van een liter potgrond, ondermeer het aantal potten dat ermee gevuld wordt, verschilt per teler. Dit is onder andere afhankelijk van hoe vast er wordt opgepot. Hierdoor kan het zijn dat de ene teler aan een bepaalde hoeveelheid genoeg heeft om 1.000 potten van 1 liter te vullen, terwijl de andere te kort heeft.

Het oppotgedrag heeft niet alleen invloed op de hoeveelheid potgrond of substraat die een teler nodig heeft, maar ook op de uiteindelijke grondstructuur in de pot. Als grond flink wordt aangedrukt, ontstaat een dichtere structuur. In welke mate dat gebeurt, hangt af van het mengsel. In ieder geval worden

de poriën fijner en kunnen ze makkelijker water vasthouden. Dit kan tot problemen leiden, vooral wanneer nat wordt geteeld. Houdt de grond meer water vast, dan vermindert immers de hoeveelheid lucht en dus ook de hoeveelheid

▲ Dankzij de Europese genormaliseerde methode (EN-12580) kan het gewicht van een grote hoeveelheid potgrond berekend worden.

▲ Goed opgepot

▲ Te vast opgepot

zuurstof in de potkluit. Dit geeft stress bij wortels, waardoor de wortel gaat rotten en de plant uiteindelijk kan afsterven. Voor een optimale teelt is het belangrijk dat de teler zich bewust is van een goede toepassing van potgrond. Daarnaast komt het geregeld voor dat bijvoorbeeld een 1-literpot na het oppotten niet de gewenste concentratie gewasbeschermingsmiddelen of langzaam werkende meststoffen bevat. Dit kan leiden tot conflicten tussen telers en potgrondfabrikanten. Een tekort aan bemesting kan nog worden bijgestuurd door extra korrels toe te voegen. Is er een teveel aan bemesting, dan kan extra beregenen helpen. Maar aan de fysische eigenschappen van de potgrond – de mate waarin de grond vocht vasthoudt – kan niets worden veranderd.

'Meten is weten', men bepaalt zelf hoe vast men oppot

Iedere teler zou er zich bewust van moeten zijn dat hij uiteindelijk zelf de vastheid in de pot bepaalt en dat, door het sleutelen aan de oppotmachine, de fysische eigenschappen van de grond in de pot kunnen veranderen. Daarnaast kan – als de grondstructuur en het oppotgedrag bekend zijn – beter worden bepaald hoeveel potgrond of substraat de teler nodig heeft.

RHP heeft telers tijdens het oppotten bezocht en bekeken hoeveel potgrond in een pot wordt gedaan, hoe hard de potgrond wordt aangedrukt. In het laboratorium is vervolgens met een drukbank gemeten hoe vast de grond in de pot zit en welke structuur de grond in dat geval heeft. De 'RHP oppotreferentie' geeft de vastheid van potgrond en een daaraan gekoppelde luchtigheid en vochtopnemend vermogen aan. Daarmee krijgen potgrondfabrikanten en telers een handvat om samen te bekijken of de bijbehorende structuur geschikt is voor het gewas. En hoe de oppotvastheid op het bedrijf zich verhoudt tot de referentiewaarde. Als er verschillen zijn dan kan de teler samen met de fabrikant bespreken welke aanpassingen in de structuur en in de samenstelling nodig zijn.

Kortom; de vastheid van oppotten, is sterk bepalend voor de wijze waarop de potkluit water vasthoudt en lucht toelaat. Als de pot eenmaal gevuld is, kan dat niet meer worden veranderd.

Met behulp van een eenvoudige meting kunt u zelf bepalen hoe vast u oppot. Uw meetgegevens kunt u vergelijken met de 'RHP oppotreferentie'. Uw eigen meetgegevens in relatie tot de oppotreferentie vormen de basis voor mogelijke aanpassing van de potgrondeigenschappen (stabiliteit, water- en luchthuishouding, voeding).

REKENBLAD OPPOTTEN

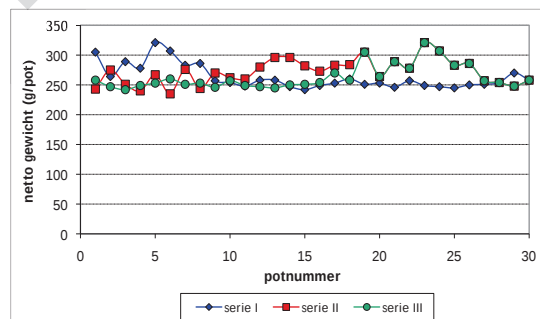
Partij aanduiding 31-10-2011 partij 12345

Bepaling potvolume (zelf te bepalen)

pot leeg (g) 22
 pot afgeplakt (g)
 pot vol water (g)
 inhoud (ml) of volgens opgave (ml) 760

Gegevens partij potgrond (aan te leveren door de leverancier)

volume EN m3 51,7
 volumegewicht (kg/m3) 210
 oppotreferentie 87%

Verbruik en prognose

verbruik per eenheid 244
 dichtheid (g/l) 321
 Uw oppot t.o.v. EN 65%
 Prognose aantal eenheden 44482

Aanvragen meetgegevens

Door letterlijk potten na het vullen te wegen, kunt u uw eigen oppotvastheid bepalen. De meting geeft tevens inzicht in het grondverbruik.

Bent u geïnteresseerd in de manier van meten dan kunt u deze aanvragen via e-mail: info@rhp.nl, graag met vermelding: 'RHP Oppotreferentie/Sierteelt&Groenvoorziening'. ■

*Over RHP

RHP is sinds 1963 het Europese kenniscentrum op het gebied van substraten, aanvulgronden en bodemverbeterende materialen. Aangesloten leveranciers krijgen ondersteuning bij de technische ontwikkeling van deze producten. Innovatief onderzoek, verbetering en borging van de kwaliteit zijn de speerpunten van RHP. Meer informatie op www.rhp.nl.